

Nr 31.

Ankom till riksdagens kansli den 16 april 1920 kl. 12 m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning av väckt motion om ändring av §§ 10 och 89 regeringsformen.

Närvarande: herrar Larsson i Västerås, Clason, Strömberg, frih. Adelswärd, Schlyter, Hellberg, Johansson i Kälkebo, K. J. Ekman, Thulin, Modig, Stendahl, Magnusson i Tumhult, Janson i Kungsör, Hallén, Jansson i Edsbäcken, Hansson i Gårda, Nilsson i Antnäs, Forssell, Eliasson och Karlsson i Vadstena.

I en i första kammaren väckt motion, nr 223, hemställer herr *Lindhagen*

»att riksdagen ville för sin del besluta följande ändrade lydelse av nedannämnda paragrafer i regeringsformen:

»§ 10. Innan ärendena hos Konungen i statsrådet föredragas, skola de, *utom då ärendet på grund av sin brådskande natur ej tål uppskov*, genom nödiga upplysningars inhämtande från vederbörande ämbetsverk av den föredragande beredas.»

»§ 89. Uti riksdagens kamrar — — — i 87 § 1 mom. stadgat. *I lagfrågor i övrigt må Konungen ock, när det gäller brådskande angelägenhet, som ej tål uppskov, kunna utfärda lag att gälla provisoriskt, intill dess nästa riksdag sammanträtt och fattat beslut i ärendet.»*

Tilläventyrs föranleda dessa formuleringar även en eller annan jämkning i andra lagrum.»

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Vad först beträffar det förslag till ändrad lydelse av § 10 regeringsformen, som i förevarande motion framlägges, finner sig utskottet, då, enligt vad erfarenheten hittills givit vid handen, ifrågavarande paragraf ej kan anses stadga någon otillbörlig begränsning av möjligheten att snabbt avgöra ett brådskande ärende, icke kunna tillstyrka detsamma.

*Utskottets
yttrande.*

Vad motionärens förslag om ändrad lydelse av § 89 regeringsformen beträffar, kan utskottet av flera skäl icke biträda detsamma. Den vidsträckta självständiga lagstiftningsmakt, som Konungen enligt vår statsrätt äger i den s. k. ekonomiska lagstiftningsmakten, torde i stor omfattning täcka de fall, i vilka enligt motionärens mening en provisorisk lagstiftningsrätt vore av behovet påkallad. Härtill kommer, att erfarenheterna från utlandet noggsamt visa, att den provisoriska lagstiftningsmakten lätt leder till svårartade slitningar mellan regering och riksdag; i flera europeiska länder har, som bekant, dess tillämpning vid olika tillfällen givit upphov till ödesdigra konflikter. Och även om i detta hänseende det parlamentariska styrelsesättet kan anses innebära en viss garanti för, att en provisorisk lagstiftningsrätt icke skulle av regeringsmakten egenmäktigt missbrukas, synes detta ej vara tillräckligt skäl för, att riksdagen, om också blott i viss omfattning, avhänder sig en synnerligen betydelsefull statsrättslig funktion.

Utskottet får alltså hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 15 april 1920.

På konstitutionsutskottets vägnar:

VIKTOR LARSSON.